

REGIONALT

Bibliotekssamverkan i Dalarna

Studieresor och processkartläggningar är det vi håller oss full sysselsatta med just nu i vårt samarbete.

I början av veckan gjorde vi den sista av vårens planerade studieresor – till Motala och Linköping. Götabiblioteken är ju ett av de första bibliotekssamarbetena i Sverige, så vi fick ut mycket av våra besök. I Motala pratade vi en hel del om den praktiska hanteringen kring plocklistor och transporter av böcker. De provar just nu flytande bestånd av viss litteratur på andra språk. I Linköping fick några av oss delta i Webbredaktionens möte och de andra träffade systemansvariga i Göta systemgrupp. Vi fick svar på många av de frågor som vi hade med oss inför vår kommande upphandling av bibliotekssystem och webb. Götabiblioteken har lagt ut mycket information om sitt samarbete och alla sina arbetsgrupper på regionbibliotekets webb så där finns mycket att hämta. De har också sedan november 2018 en ny gemensam webbsida för alla sina bibliotek.

<http://regionbibliotekostergotland.se/gotabiblioteken/>

<https://www.gotabiblioteken.se/web/arena>

Med hjälp av en konsult så gör vi nu en omfattande risk- och sårbarhetsanalys inför vårt samarbete. Vi har börjat med att göra kartläggningar av alla de processer där vi hanterar personuppgifter – och de är många! När det är gjort så kan vi utforma gemensamma rutiner för att säkerställa att vi hanterar alla personuppgifter på ett säkert sätt. Vi kommer också att få underlag för de krav vi kommer att ställa på ett nytt bibliotekssystem i upphandlingen. Arbetet leds som sagt av en konsult och i analysen deltar Upphandlingsgruppen tillsammans med representanter för länets dataskyddsombud.

Hör av er om ni har frågor och funderingar!//Ann-Sofie

Tack och hej Anna-Lena!

Strax efter påsk tackade vi Anna-Lena för hennes långa gärning för biblioteken i Dalarna. Många hade bidragit till presenten som syns på bilden. Ett halsband av malakit tillverkat av guldsmed i Falun. Hon gick direkt från biblioteksutveckling till barnbarnsutveckling i form av Johannes 1,5 år. Vi har fått rapport om att det är full fart i Sandviken.

Den samiska temaväskan

I och med att några av biblioteken har fått den samiska temaväskan, kommer det att gå ut ett pressmeddelande från Region Dalarna den 17 maj. För er bibliotek som inte har hunnit boka in Ann-Jeanett Stål för info/utdelning av väska, så är ni välkommen att ta kontakt med henne (ifall att någon lärare exempelvis hör av sig till ert bibliotek). Det vore mycket bra att temaväskan finns för utlån till hösten 2019. Här nedan ett utdrag från pressmeddelandet:

Nu finns en samisk temaväska för lärare i grundskolan

Region Dalarna har i samarbete med Länsbibliotek Dalarna och kommunbiblioteken tagit fram en samisk temaväska samt en lärarhandledning som vänder sig till grundskolan:

– Det här materialet är ett led i att synliggör den samiska kulturen, både för den samiska eleven men också för majoriteten. Det behövs mer kunskap om samer bland majoritetsbefolkningen, säger Ann-Jeanett Stål, Region Dalarnas samordnare för nationella minoriteter.

Lärarhandledningen i den samiska temaväskan är utformad som lektionstips utifrån läroplanen:

– Temaväskan kommer att finnas på kommunbiblioteket för utlån till grundskolelärare som vill få stöd i sitt arbete kring samisk kultur, historia och samiskt samhälle. Material och litteratur kan kopplas till kursplaner i exempelvis slöjd, svenska, historia, samhällskunskap, geografi och musik från förskoleklass till årskurs nio, säger Ann-Jeanett Stål.

Kontakt

Ni är välkomna att kontakta Region Dalarnas samordnare för nationella minoriteter, Ann-Jeanett Stål

E-post: annjeanett.stal@ltdalarna.se

Mobil: 070-569 03 12

NATIONELLT

Ny rapport om folk- och skolbibliotekens medieförsörjning

Folkbiblioteken

- Det finns 18 samarbeten där flera kommuner deltar i en gemensam katalog och har en gemensam cirkulation av medier. Dessutom finns ytterligare elva samarbeten kring gemensamma webbplatser.
- I den regionala biblioteksverksamheten har den kompletterande medieförsörjningen i stort sett fasats ut.
- Många regionala verksamheter stödjer olika transportlösningar, vilket främjar lån och fjärrlån både inom regionen och över regiongränserna. Man hjälper även till med avtal och upphandlingar kring till exempel e-medier.
- Frågor som rör e-medier, minoritetsspråk och mångspråk är framtidsutmaningar för de regionala verksamheterna.

Skolbiblioteken

- Nästan 60 kommuner har en skolbibliotekssamordnare i någon form. Denna har en viktig roll för elevernas likvärdiga tillgång till skolbiblioteksservice.
- 40 kommuner har en skolbibliotekscentral som stöd för medieförsörjningen till skolbiblioteken.
- Företrädare för skolbiblioteksverksamheter ser många utmaningar: Framför allt bidrar bristen på tydliga nationella krav till ojämlikhet. Något som ytterligare bidrar är otydligheten kring vad ett skolbibliotek förväntas vara.

[Läs eller ladda ner rapporten på KB:s webbplats.](#)

Främja läsning - Handlingsprogram för Läsfrämjande 2019 Kulturrådet.

Handlingsprogrammet för läsfrämjande visar hur Kulturrådet arbetar för att uppfylla de nationella målen för litteratur- och läsfrämjande. Avsikten med en uppdaterad version, fem år efter det ursprungliga handlingsprogrammet presenterades, är att bättre spegla dagens läsfrämjande landskap.

Mycket har hänt sedan handlingsprogrammet från 2014 skrevs. Medvetenheten om läsningens betydelse har ökat och insatserna förstärkts. De läsfrämjande aktörerna är många och det finns en stor bredd på det arbete som bedrivs. [Läs eller ladda ner handlingsprogrammet här.](#)

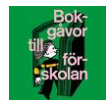
Lund först i Sverige med bibliotek på alla förskolor

Som första kommun i Sverige har Lunds kommun nu bibliotek på alla kommunala förskolor. Det är en Sverigeunik prestation och ger barnen en sällsynt god tillgång till böcker i kommunen, vilket stimulerar deras språkutveckling och läslust.

2010 startade Lunds kommun sina fyra första förskolebibliotek. Sedan dess har målet alltid varit att utöka verksamheten, så att fler barn får bättre tillgång till böcker och läsupplevelser. Idag finns det bibliotek på alla 74 kommunala förskolor. Detta är Lunds kommun först med i landet.

[Läs mer här.](#)

Handledning om högläsning

Kulturrådet har tagit fram en handledning om högläsning som en del av det läsfrämjande regeringsuppdraget kring bokgavor till förskolan. Satsningen är ett komplement till de läsfrämjande insatser som redan görs på förskolor runt om i Sverige, som till exempel Bokstart och Läslyftet. [Läs och ladda ner handledning och affisch.](#)

Wikipedia i biblioteken är ett delprojekt inom Digitalt först med användaren i fokus.

Att skapa ett samarbete mellan biblioteken och Wikimediarelsen är naturligt eftersom bibliotekens uppdrag och Wikimediarelsens värderingar båda handlar om att överbrygga ojämlik tillgång på kunskap och vara en samlingspunkt för kunskap och informationssökning. Wikimediarelsen syftar till att säkerställa att både kunskapsskapande och tillgängliggörande av kunskap kan ske på ett demokratiskt sätt. Bibliotekssektorns uppdrag om att bidra till kunskapsförmedling, bidra till fri åsiktsbildning samt främja livslångt lärande är närliggande.

Mellan den 15 maj och 5 juni arrangerar Wikimedia #lib1ref. Det är en internationell kampanj som engagerar bibliotekarier från världens alla hörn. Syftet med kampanjen är att göra Wikipedia till en ännu lite bättre encyklopedi genom att ni som jobbar på biblioteken, med er expertis, bidrar med en eller flera referenser till artiklar på Wikipedia. Läs mer i länken i Kalendariet om hur det går till.

”Datasamhället är ett jästra bök” – inventering av stöd för digital delaktighet

Digitalt har blivit normen i Sverige – kontantfria betalningar, e-tjänster, elektronisk kommunikation med mera har snabbt blivit vår vardag. Men vart vänder sig den som inte behärskar tekniken?

Den här rapporten är resultatet av en förstudie gjord i samverkan mellan Regionbibliotek Jönköpings län och Konsumentrådgivningen i Jönköpings kommun, vars syfte var att undersöka olika aktörer i Jönköpings län som, med eller utan uppdrag, hjälper människor i digitalt utanförskap. [Läs eller ladda ner rapporten här.](#)

Nationalbibliografin i siffror

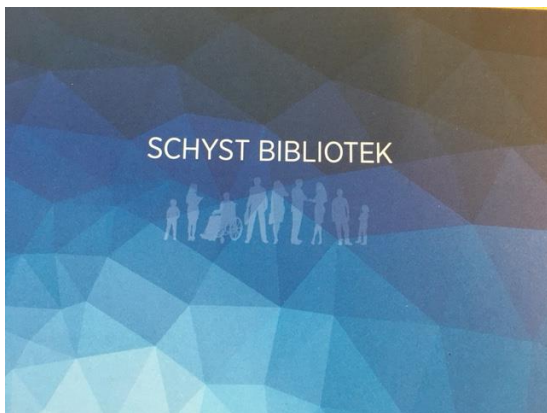
Under 2018 registrerades 13 557 nya böcker på KB. Det är 11 procent färre än föregående år. Däremot ökar utgivningen av svensk skönlitteratur och så kallade livsberättelser. Det konstaterar KB i rapporten Nationalbibliografin i siffror, som i år även tittar närmare på självhjälpsböcker.

Varje år summerar KB hur många nyutkomna böcker som har registrerats på biblioteket. Eftersom nästan allt som ges ut i Sverige kommer till KB ger det en unik överblick av landets bokutgivning. Siffran för 2018 var 13 557 böcker, vilket alltså är 11 procent färre än under 2017.

– Från 2011 har antalet nyregistrerade böcker legat mellan 14 000 och 15 000. Siffran för år 2018 avviker eftersom totalsumman är under 14 000. Men det rör sig ändå inte om någon tydlig nedåtgående trend, säger Ylva Sommerland, ansvarig för KB:s rapport Nationalbibliografin i siffror.

[Läs eller ladda ner rapporten här.](#)

Schyst bibliotek

Under våren 2018 höll biblioteksutvecklingen på Region Värmland workshops med två bibliotek på temat jämlik och inkluderande kommunikation. Utgångspunkten var materialet Schyst kommunikation av Marianne Nilsson.

På workshoparna gick man igenom olika aspekter av kommunikation såsom ord- och bildval, marknadsföringsmaterial, kommunikation i biblioteksrummet samt i digitala kanaler. Man samtalade mycket kring vem som söker sig till biblioteket i dess olika former, vem som inte gör det och vilka mönster som kan finnas kopplat till bibliotekets kommunikation. [Läs eller ladda ner handboken här.](#)

OBS! Numer ser ni det [fullständiga kalendariet på vår webbplats](#).

KALENDARIVM

15-17 maj	Biblioteksdagarna , Helsingborg
15 maj- 5 juni	Wikipedia i biblioteken
16-17 maj	Klassifikationskurs Dewey , Stockholm
21 maj	Så når vi fler , Linköping
22 maj	Nätverksträff Biblioterapi , Falun
27-28 maj	Grundkurs Libriskatalogisering
27-29 maj	Studieresa + Bokprovning + Barnbiblioteksmöte = ♥ (Umeå)
28 maj	MTM:s webinarium Talböcker och språklig mångfald
4 juni	Bibliotekschefsmöte
10-11 juni	Grundkurs Libriskatalogisering
18 september	Kunskapsdelningsdag om stärkta bibliotek
26-29 september	Bok & Biblioteksmässan, Göteborg
23 oktober	Bibliotekssamarbetet, gemensam dag för all personal
vecka 45	Kunskapsdagar Språknätverk Dalarna (exakta datum kommer senare)

Nästa nyhetsbrev utkommer vecka 24.

Gör ett inlägg från ert kommunbibliotek! Maila till Birgitta Winlöf, birgitta.winlof@ltdalarna.se

Vet du någon som också skulle vilja få e-post med Länsbibliotekets nyhetsbrev? Han eller hon kan skicka sin e-postadress till oss, lansbibliotek.dalarna@ltdalarna.se, så ordnar vi det till nästkommande utskick.

Nyhetsbrevet utkommer 1 g/månad.

För att kunna skicka digitala utskick har vi din e-postadress registrerad i vårt system. Dina personuppgifter blir aldrig tillgängliga för tredje part. Alla personuppgifter behandlas i enlighet med gällande dataskyddslagar.

Dina personuppgifter sparas så länge du vill få våra utskick. Du kan när som helst välja att avregistrera dig. Avregistrering sker till lansbibliotek.dalarna@ltdalarna.se.